

Grimstad

Kommunedelplan – Fevik lokalsenter

Planprogram for kommunedelplan

Fastsatt i kommunestyret (11.10.2022)

Innhold

1.	Innledning.....	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Planprogrammet	3
2.	Formål og tema for planarbeidet.....	4
2.1	Hovedformål med planarbeidet	4
	Kommuneplanens samfunnsdel	4
	Planstrategi.....	4
2.2	Tema for planarbeidet	5
	Visjon, mål prinsipper og strategier:.....	5
	Sentrale temaer og utredningsbehov i planarbeidet (ikke uttømmende)	5
3.	Rammer for planarbeidet.....	9
3.1	Lovgrunlaget, overordnede føringer og retningslinjer	9
	Plan- og bygningsloven.....	9
	Nasjonale føringer, retningslinjer og forventninger	9
	Regionale føringer.....	10
	Kommunale føringer og kunnskapsgrunnlag.....	10
	Pågående planarbeid	10
3.2	Planbeskrivelse med konsekvensutredning (KU)	11
3.3	Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	11
4.	Framdrift, organisering og medvirkning.....	12
4.1	Sammenheng mellom planene	12
4.2	Framdriftsplan og organisering	12
	Foreløpig framdriftsplan.....	12
	Organisering	13
4.3	Medvirkning	13
	Medvirkningsmetoder (ikke uttømmende).....	13
	Råd	14

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Grimstad kommunestyre har gjennom kommunal planstrategi for 2021 - 2023 vedtatt at det skal utarbeides en overordnet plan for Fevik lokalsenter (kommunestyrevedtak august 2021). Planstrategien i sin helhet kan leses [her](#). I tråd med planstrategien settes arbeidet i gang ved å utarbeide et planprogram for prosessen.

Fevik er det største av tre prioriterte lokalsenter i Grimstad kommune, som også er utpekt i areal- og transportplan for Arendalsregionen (ATP). Kommunen ønsker å sette fokus på lokalsentrene og legge til rette for vekst i disse områdene. Dette for å oppnå de kommunale og regionale målene om at Grimstad sentrum og lokalsentrene i skal ta 80% av all ny boligvekst i kommunen. Det å styrke lokalsentrene er også et grep for å tilrettelegge for servicetilbud og andre tjenester i nærheten av innbyggernes hverdagsliv, som igjen bygger opp under et godt bomiljø og reduserer bilbaserte samfunn.

Fevik lokalsenter består i dag av veletablerte boligområdet av ulik alder og historikk. Lokalsenterets kjerne er i dag ved Feviktoppen hvor handel og skole er lokalisert. Historisk sett har handel og aktivitet vært konsentrert langs veiaksen mellom Fevikkilen og Feviktoppen. Fevikkilen er også i dag et område med svært mye aktivitet da i hovedsak knyttet til idrett og rekreasjon ved sjøen.

Fevik har en lang og unik historie sterkt knyttet til båtindustri og har med tiden vært igjennom store omveltninger og endringer. Dette medfører at området har mange historiske kvaliteter som må bevares, men også et stort potensiale for å utvikle seg videre.

Planstatus for lokalsenteret er i dag sammensatt av eldre planer som mangler fremtidsrettede grep for utvikling og som i stor grad medfører dispensasjonssaker og krav om endring av reguleringsplanene. For et lokalsenter som Fevik er det svært viktig at man har et overordnet styringsdokument som gir tydelige føringer for de overordnende strukturer, som bevarer kvaliteter, og som gir rom for utvikling.

Med bakgrunn i dette er det sett et behov for å utvikle en ny overordnet plan for lokalsenteret Fevik, med hovedfokus på en plan som gir tydelige føringer for de overordnende strukturer og for videre detaljplanlegging innenfor lokalsenteret.

1.2 Planprogrammet

Første del av planarbeidet er å lage forslag til planprogram jf. pbl § 4-1. Planprogrammet redegjør for formålet med og forutsetningene for planarbeidet, herunder viktige tema og hva som skal utredes, framdrift, informasjon og medvirkningsprosess.

- Hva planen skal inneholde
- Hva som skal utredes
- Hvordan den skal utarbeides og hvem som skal delta i prosessen
- Framdriftsplan
- Informasjons- og medvirkningsprosess

Forslag til planprogram for kommunedelplan for Fevik skal behandles i kommuneplanutvalget som har myndighet til å vedta å legge forslaget ut til offentlig ettersyn. Etter at planprogrammet har vært til offentlig ettersyn behandles merknader av kommunedirektøren og forslaget revideres i tråd med treffende merknader. Kommuneplanutvalget behandler og innstiller så fastsettelse av planprogrammet til kommunestyret som vedtar planprogrammet.

2. Formål og tema for planarbeidet

2.1 Hovedformål med planarbeidet

Hovedformålet med kommunedelplan for Fevik er å følge opp mål i kommuneplanens samfunnsdel, samt prinsipper fra areal- og transportplan for arendalsregionen. Dette gjennom fokus på et bærekraftig og forutsigbart utbyggingsmønster, utvikling av sentrumsfunksjoner og bevaring av stedets kvaliteter.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier. Planen er et viktig styringsverktøy på hvordan Grimstad skal være i fremtiden og er en politisk plan.

Kommuneplanens samfunnsdel er nå under revisjon og vil legge føringer for det videre arbeidet med kommunedelplan Fevik. Det er pekt ut fire satsingsområder gjennom en omfattende medvirkningsprosess med politikere og befolkningen.

- «Livsmestring i alle faser»
  - Tidlig innsats
  - Gode oppvekstvilkår
  - Gode velferdsordninger
  - Redusert utenforskap
  - Psykisk helse
  - Aktivitetstilbud
  - Eldreomsorg
  - Likestilling, inkludering og mangfold
- «Næringsutvikling»
  - Næringsattraktivitet
  - Arbeidsplasser
- «Kompetansebyen»
  - Livslang læring: barnehage til universitetsutdanning
  - Dra nytte av at vi har universitet og fagskole i Grimstad
- «Grønnere hverdag»
  - Rekreasjonsmuligheter
  - Redusere klimagassutslipp
  - Ta vare på naturen
  - Bærekraftig næringsliv

FNs bærekraftsmål gir viktige premisser for en bærekraftig samfunnsutvikling i norske kommuner, og fremtidig arealutvikling i Grimstad. Som en del av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel vil det vurderes hvilke av de 17 bærekraftsmålene som skal prioriteres i Grimstad kommune. Dette vil innarbeides i all planlegging og også i arbeidet med kommunedelplan Fevik.

Planstrategi

I august 2021 ble ny planstrategi vedtatt. Utarbeiding av nye planoppgaver anbefales i denne saken å settes på vent i påvente av ny samfunnsdel for å kunne innarbeide nye politiske føringer og strategier inn i et oppdatert planverk. Dette med unntak av en neve planoppgaver hvor det anbefales at blant annet en overordnet plan for Fevik utarbeides parallelt med samfunnsdelen.

2.2 Tema for planarbeidet

Hovedfokuset med kommunedelplanen vil være å vurdere helhetlige løsninger for Fevik som et lokalsenter og hvordan man kan sikre en forutsigbar vekst i et allerede etablert området samtidig som man bevarer områdets stedegne kvaliteter og sikrer allmennhetens og beboernes felles interesser.

Gjennom planarbeidet søkes en helhetlig tilnærming til utviklingen av Fevik slik at prosjekter, strategier og virkemidler som bidrar til å styrke lokalsenteret sees i sammenheng. Prosessen skal tydeliggjøre visjoner, verdier og mål som utviklingen skal bygge på, og om resulterer i et lokalsenter som fungerer som arbeidsplass og handelssted, som boområde, aktivitetsarena og som et naturlig sosialt møtested for innbyggerne.

Visjon, mål prinsipper og strategier:

For å finne fram til et forankret utgangspunkt for arbeidet og et overordnet plangrep, skal det gjennom medvirkning drøftes visjon, mål og prinsipper og strategier for utviklingen av Fevik som lokalsenter. Resultatet av dette utarbeidet til et forslag som legges frem til politisk behandling og høring, og vedtas etter ordinært offentlig ettersyn.

Videre skal det vurderes hvilke føringer, prinsipper og strategier det er hensiktsmessig å innarbeide i kommunedelplanens plankart og bestemmelser.

Sentrale temaer og utredningsbehov i planarbeidet (ikke uttømmende)

Sentrum og identitet

Kjernen av lokalsenteret er i dag lokalisert ved Feviktoppen i form av forretninger, parken og skolen. Historisk har aktiviteten vært størst nede ved Fevikkilen da i tilknytting til skipsverft og båtbyggerier. Som en del av planprosessen skal avgrensingen og prioritering av tyngdepunkt for forretninger og aktivitet diskuteres. Skal det forbli som i dag eller finnes det andre alternativer/muligheter/utviklingsretninger? Det arbeides nå med å ferdigstille en kulturhistorisk stedsanalyse for Fevik. Denne rapporten skal brukes inn i arbeidet som et innspill for det nevnte tema. Rapporten vil belyse Fevik sin utvikling i nyere tids kulturhistorie og gi innspill på både bevaring av områder og viktige historiske elementer.

Fortetting, transformasjon og bevaring

Utbyggingspotensiale i de ulike delene av planområdet skal vurderes. Fevik har mange kjente kulturminner, kulturmiljøet og verneverdig bebyggelse, noe som i seg selv er av stor verdi, men som også kan være en utfordring sett i sammenheng med behovet for fortetting i et ellers etablert boligområde. Tidene er stadig i forandring og noen områder vil kunne være modne for transformasjon. Det må gjøres en vurdering av hvilke områder som tåler fortetting, i hvilke grad de tåler fortetting og hvilke områder som kan transformeres.

Boligformål

Det må i arbeidet vurderes om det skal tas inn nye områder for boligformål eller områder som er avsatt til bolig i eldre planer og som ikke bebygd bør omdisponeres til annet formål.

Kulturhistorie, kulturmiljø og kulturminner

Det er mange kjente automatisk fredet kulturminner på Fevik som er sikret av egent lovverk og som skal videreføres i kommunedelplanen. Det er også en viktig kulturhistorie av nyere tid og kulturmiljøer som bør bevares for fremtiden og for stedets egenart og identitet. Den kulturhistoriske stedsanalysen skal benyttes inn i arbeidet med kommunedelplanen.

Næring/forretning, tjenestetilbud og kommunale funksjoner

Behovet og fordelingen av arealer til bolig, næring, forretning og offentlige funksjoner innenfor planområdet skal vurderes. Eksempelvis kontorarbeidsplasser eller annen næringsområder passer inn i et sentrumsområde.

Feviktun ligger like i nærheten av Feviktoppen. Det bør vurderes om det er tilstrekkelig arealer i tilknytting til tjenesten, videre bør det vurderes om andre tjenester som eksempelvis Fevik skole har behov for arealer innenfor planområdet. Samt hvor tyngden av forretninger skal lokaliseres som nevnt i første tema.

Nye føringer fra regional plan for senterstruktur og handel i hele agder legges til grunn det videre arbeidet.

Møteplasser og «byrom»

Et målrettet fokus på oppgradering av utendørs møteplasser i tilknytting til forretninger og tjenestetilbud har en stor innvirkning på vitaliseringen av et sentrum. Hvordan «byrommene» henger sammen, hvor tilgjengelige de er, kvaliteten på utformingen og hvilke tjenester som tilbys er viktige kriterier for om folk oppfatter det som attraktivt å oppsøke og oppholde seg i dem. Gjennom planarbeidet skal det vurderes gode offentlige møteplasser og «byrom» i tilknytting til lokalsenterets kjerne.

Aldersvennlig samfunn – «livsmestring i alle faser»

Et av satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel er «Livsmestring i alle faser» inn under dette ligger også et aldersvennlig samfunn.

Fevik som lokalsenter har store høydeforskjeller, noe som medfører utfordringer ved tilrettelegging for universell tilgjengelighet. Som en del av planforslaget skal det sees nærmere på samlokalisering og tilgjengeliggjøring av tjeneste- og servicetilbud, møteplasser og byrom.

Grønnstruktur/friluftsliv:

Det ble i 2015 vedtatt en kommunedelplan for grønnstruktur, denne er innarbeidet i kommuneplanens arealdel. Det skal i arbeidet vurderes om hovedtrekkene i grønnstrukturplanen fremdeles gjør seg gjeldende og om det er flere stier og turveier som bør innarbeides i kommunedelplanen.

Friluftsrådet sør arbeider med en plan for friluftslivets ferdselsårer. Forberedende arbeid som kartlegging av alle eksisterende stier som er merket og har grunneieravtale i kommunen er gjennomført og det ventes at selve arbeidet settes i gang i løpet av høsten 2022 eller i løpet av første kvartal 2023. Arbeid med merking av kyststi er i gang og gjennomført for strekningen mellom grensen til Arendal til Strand Hotell. Dette arbeidet vil benyttes som kunnskapsgrunnlag og innarbeides i kommunedelplanen.

Videre kartlegging av grønnstruktur innenfor selve boligområdene og friluftsområder som Fevkmarka og de sjønære arealer vurderes opp mot funn i andre relevante prosesser. Det vil også bli behov for å vurdere sikring av viktig grønnstruktur og friluftsområder, samt viktige ferdselsårer for friluftsliv.

Som en del av arbeidet med sikring av viktig grønnstruktur og friluftsområder skal det vurderes hvorvidt det skal settes krav til stilleområder og utarbeides bestemmelser til de konkrete områdene.

Naturmangfold/vannmiljø/vilt:

Som en del av planprosessen skal det vurderes hvor vidt det er behov for ytterligere kartlegginger av naturmangfold innen for planområdet. Eksempelvis vil dette være kartlegging av store gamle trær som gjør seg sentrale og viktige innenfor de etablerte boligområdene, men også viktige naturtyper og viktige områder for vilt i de større sammenhengende naturområdene.

Ved endringer som berører vann og vassdrag skal det vurderes hvilke konsekvenser dette vil kunne medføre.

Infrastruktur:

Fevik er et etablert området med både eksisterende bebyggelse og infrastruktur. Som utgangspunkt vil det ikke gjøres store endringer for infrastruktur, men det må i planprosessen og som et resultat av mobilitetsvurderinger vurderes hvorvidt det skal legges føringer for eksisterende infrastruktur som viktige ferdselsårer, adkomstveier, gang- og sykkelveier og snarveier. Som en del av arbeidet vil trafikksikkerhet

settes i fokus både for ferdsel langs hoved ferdselsårer, men også trafikkhåndtering i sentrumsområdene og i tilknytting til skolen.

Lekeplasser og idrett

Da planstatusen i dag består av eldre planer og en rekke frimerkeplaner er det også en rekke mindre lekeplasser, hvor noen er etablert og ikke vedlikeholdt og andre aldri har blitt etablert. Som et tema i arbeidet bør det sees nærmere på hvilke lekeplasser som har stor verdi, hvilke som ikke benyttes, hvor det er mangel på attraktive lekeplasser osv.

Innenfor planområdet finnes det også store idrettsanlegg som er svært viktige møteplasser for barn og unge. Kommunen vil videreføre denne bruken og vurdere hvordan man på en bedre måten kan tilrettelegge for aktiviteter i disse områdene med blant annet sikker tilgang.

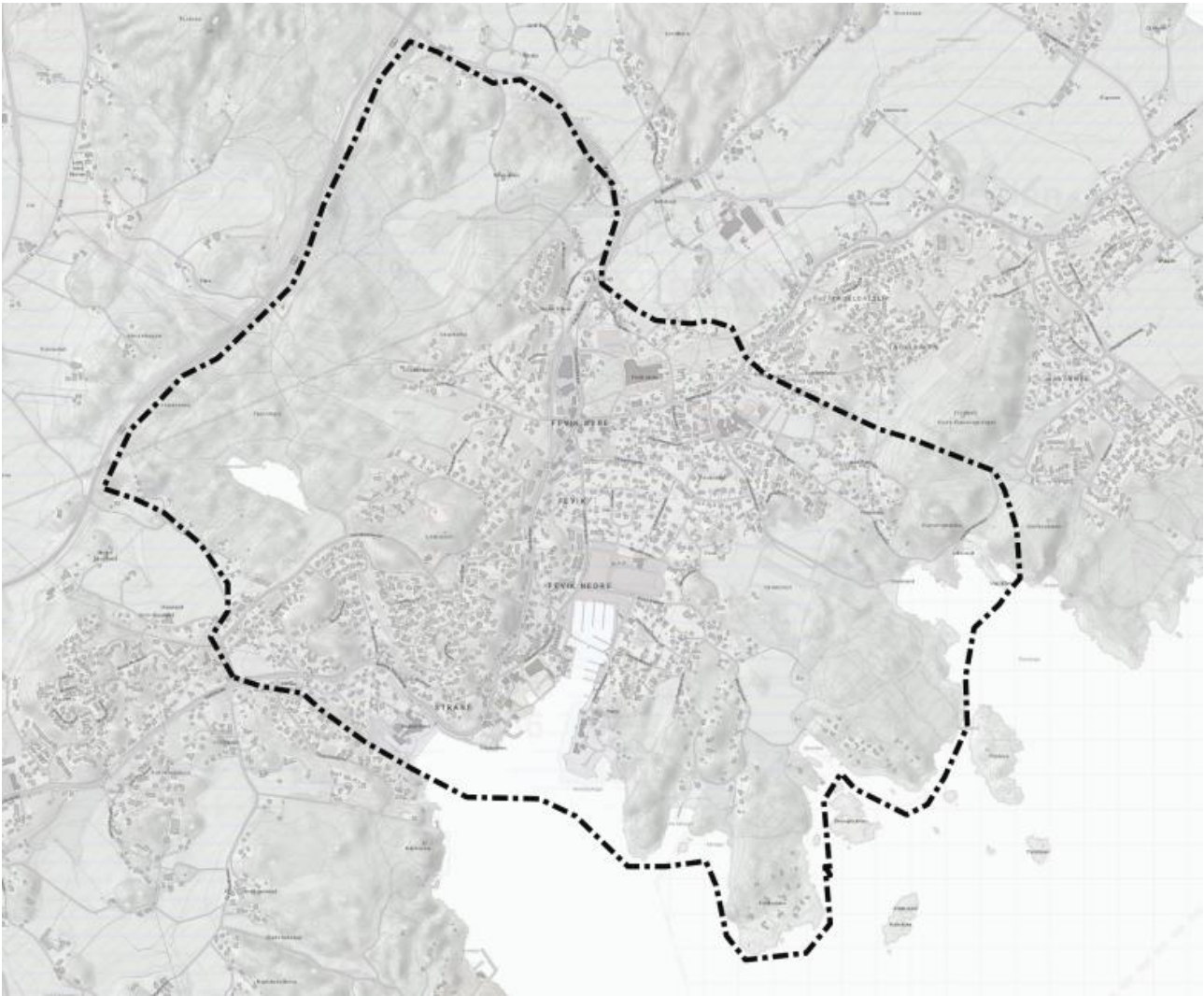
Fra andre kommuner ser en gevinster fra strategier som «kvalitet framfor kvantitet» og «samle og styrke». Dette innebærer å redusere antallet små lekeplasser, samt samlokalisere arealer og anlegg for lek, rekreasjon og utendørs idrett. På den måten oppnår man større og mer attraktive anlegg med tilbud til mange brukergrupper.

Som en del av arbeidet må lekeplasser registreres og vurderes. Nye plasseringer eller utvidelser av eksisterende lekeplasser må vurderes, samt frikjøpsordning må vurderes.

Avgrensing

Som en del av arbeidet vil det vurderes hvilke områder kommunedelplanen skal omfatte.

Foreløpig avgrensing settes romslig slik at det som en del av prosessen kan avklares hvorvidt kommunedelplanen også skal omfatte viktig grønnstruktur som Fevikmarka og Storesand

Byggegrense mot sjø

Fevikkilen ligger omkranset av bebyggelse. Det bør i planprosessen vurderes om det skal settes en differensiert byggegrense mot sjø for eksisterende bolig eller annen eksisterende bebyggelse.

Småbåthavn

Som en del av planarbeidet skal det vurderes om formål småbåthavn skal inngå i planen og hvorvidt det skal gjøres en registrering av småbrygger som bør inngå i de eksisterende anlegg.

Klimatilpasset planlegging

Grep som fortetting og transformasjon av eksisterende boligområder, samt tilrettelegging av offentlig og private tjenestetilbud i nærheten av en sentrumskerne vil bidra til å redusere bilbruk for innbyggerne i dagelige gjøremål. Som en del av planarbeidet skal det vurderes å gjennomføre en mobilitetsplan som grunnlag for å kartlegge hvilke plangrep som best bygger opp under klimavennlige transportformer.

Jordvern

Innenfor planområdet finnes det flere arealer med dyrka og dyrkbar mark. I området mellom Storesand og den eksisterende bygningsmassen finner vi større sammenhengende arealer dyrka mark og i tilknytning til disse områder med dyrkbar mark. Utover dette finnes det mindre fragmenterte områder tett opp mot og mellom eksisterende bebyggelse.

Som en del av planarbeidet skal det vurderes hvordan kommunedelplanen kan bidra med å opprettholde de nasjonale målene om redusert omdisponering av dyrka mark. Dette blant annet ved å videreføre prinsippene i kommuneplanens arealdel om byggegrenser mot dyrka mark.

3. Rammer for planarbeidet

3.1 Lovgrunnlaget, overordnede føringer og retningslinjer

Plan- og bygningsloven

Kommunedelplanen for Fevik utarbeides i henhold til plan- og bygningsloven § 11-1.

«Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige regionale myndigheter til grunn».

Alle kommuner skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk jf. pbl § 11-5.

«Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt».

For alle regionale planer, kommune(del)planer, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger på miljø og samfunn, skal det som ledd i varslingen av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet redegjør for formålet med og forutsetningene for planarbeidet, herunder viktige tema og hva som skal utredes, framdrift, informasjons- og medvirkningsprosess.

Nasjonale føringer, retningslinjer og forventninger

En kommunedelplan utformes innenfor de rammer som gis gjennom bl.a. lovgiving og stortingets og Regjeringens føringer. Eventuelle nye lover og forskrifter av betydning for kommunedelplanen skal legges til grunn.

Hvert fjerde år før ny valgperiode vedtar sittende regjering [nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#). De nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer. De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging er delt inn i fire deler:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal- og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Regjeringen legger videre vekt på at vi står overfor fire store utfordringer

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle.

Nedenfor er en oversikt over andre relevante nasjonale føringer for kommunedelplanarbeidet (listen er ikke uttømmende):

- «Plan- og bygningsloven» (Lov om planlegging og byggesaksbehandling, LOV-2008-06-27-71)
- «Naturmangfoldloven» (Lov om forvaltning av naturens mangfold, LOV-2009-06-19-100)
- «Kulturminneloven» (Lov om kulturminner, LOV-1978-06-09-50)
- «folkehelseloven» (Lov om folkehelsearbeid, LOV-2011-06-24-29)
- Forskrift om konsekvensutredning (FOR-2017-06-21-854)
- «Forurensingsforskriften» (Forskrift om begrenning av forurensing, FOR-2004-06-01-931)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan, kgl. res av 26.09.2014.
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommune, kgl. res av 04.09.2009.
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, kgl. res av 28.05.2021.
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, FOR-1995-09-20-4146
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2016
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520
- Meld. St. 16 (2019-2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold
- Riksantikvarens strategi og faglige anbefalinger for by- og tettstedsutvikling. 2021

Regionale føringer

Regionale planer gir rammer for utvikling og forvaltning i Agder og skal legges til grunn for kommunale planer. Følgende regionale føringer kan få betydning for planarbeidet

- Areal- og transportplan for Arendalsregionen (ATP)
- Regionplan Agder 2030
- Regional plan for senterstruktur og handel i Aust-Agder.
- Strategiplan for trafikksikkerhet Agder 2018-2019
- Regional plan for mobilitet i Agder (under arbeid, forventet vedtak våren 2023).

Kommunale føringer og kunnskapsgrunnlag

- Kommuneplanens samfunnsdel – Grimstad kommune 2015-2027
- Kommuneplanens samfunnsdel – Grimstad kommune (under revisjon)
- Kommuneplanens arealdel – Grimstad kommune 2019 - 2031
- Kommunedelplan for grønnstruktur 2015

Pågående planarbeid

Det arbeides med å ferdigstille rapport for kulturhistorisk analyse på Fevik. Dette arbeidet avdekker kulturhistoriske miljøer og elementer som er viktige for Feviks historie og identitet. Dette arbeidet vil tas med i arbeidet som et innspill for temaet kulturhistorie og kulturminner.

Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel er igangsatt. Dette arbeidet vil kunne medføre føringer som vil påvirke arbeidet med kommunedelplan for Fevik i form av satsingsområder.

Agder fylkeskommune har satt i gang arbeid med å lage en ny regional plan for senterstruktur og handel. Den planen vil erstatta tilsvarende plan fra gamle Aust-Agder. Dette planarbeidet vil gi nye føringer for utstrekning av handelsområder i lokalsentrene og vil måtte følges opp i arbeidet med kommunedelplanen for Fevik.

3.2 Planbeskrivelse med konsekvensutredning (KU)

Det skal utarbeides en konsekvensutredning, jf. pbl§4-2 og forskrift om konsekvensutredning. Konsekvensutredningen skal omfatte de deler av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av gjeldende kommuneplan.

Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger utbygging av nye områder eller vesentlig endret arealbruk i utbygde områder kan få for miljø og samfunn. Samt en samlet vurdering av alle endringer i arealbruk innenfor planområdet. Det skal også redegjøres for hvilke forhold som skal avklares og belyses nærmere i senere regulerings av områdene.

Konsekvensutredningen skal utarbeides etter anerkjent metode, innhold og omfang skal tilpasses den aktuelle planen eller tiltaket, og være relevant for beslutningene som skal tas. For alle temaene skal konsekvensutredningen vise:

- Hvilke verdier som er knyttet til det arealet som påvirkes
- Hvordan disse verdiene påvirkes
- Hvilke konsekvenser påvirkningen vil få

Ved utarbeidelse av konsekvensutredning legges det et 0-alternativ til grunn for vurderingene. 0-alternativet skal inkludere relevante, vedtatte planer og tiltak i utredningsområdet som påvirker fremtidig miljøtilstand. På Fevik er det et variert plangrunnlag. Flere av planene som gjør seg gjeldende innenfor planområdet er svært gamle og delvis utdaterte. Som en del av planarbeidet vil det vurderes om eldre planer innenfor planområdet skal oppheves. 0-alternativet vil være dagens situasjon med de muligheter som ligger i gjeldende og gyldige reguleringsplaner.

Konsekvensutredningen av ny arealbruk vil bygge på eksisterende kunnskap om miljø og samfunnsforhold, men også ny tilgjengelig kunnskap fra parallelle planprosesser utredninger og analyser:

- Kulturhistorisk Stedsanalyse for Fevik
  - Angir en overordnet vurdering av viktige kulturhistoriske områder og objekter fra nyere tid.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer.
  - Arbeidet skal igangsettes høsten 2022/vinteren 2023.
  - Forberedende arbeid som merking av kyststi på strekningen kommunegrensen mot Arendal – Stand hotell er gjennomført. Alle eksisterende siter som er merket og har grunneieratale i kommunen er kartlagt.
- Kommuneplanens samfunnsdel
  - I tillegg til å legge overordnede føringer, kan funnene fra medvirkningsprosesser gjort på Fevik benyttes som grunnlag for videre medvirkning.

3.3 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

I plan- og bygningsloven § 4-3 er det fastsatt at det skal utarbeides ROS-analyser for utbyggingsplaner. DSB har utarbeidet veileder: «samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging – Metode for risiko- og sårbarhetsanalyser i planlegging,», April 2017.

Trinnene i risiko- og sårbarhetsanalysen:

- Beskrivelse av planområdet
- Identifisere mulige uønskede hendelser

- Vurdere risiko og sårbarhet (sannsynlighet/konsekvens/Usikkerhet)
- Identifisere tiltak for å redusere risiko
- Dokumentere analysen og hvordan den påvirker planforslaget

4. Framdrift, organisering og medvirkning

4.1 Sammenheng mellom planene

Det er igangsatt arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og dette vil kunne gi føringer for kommunedelplan for Fevik.

Gjennom arbeidet skal det søkes en koordinert og helhetlig tilnærming til kommunens utvikling, slik at samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og arealdisponering sees i sammenheng opp mot de mål som fastsettes i kommuneplanens samfunnsdel.

4.2 Framdriftsplan og organisering

Arbeidet med kommunedelplan for Fevik forventes å ta omtrent 2 år. Dette vil medføre at kommunedelplanen utarbeides i inneværende periode og vedtas av nytt kommunestyret i løpet av første kvartal 2024.

Foreløpig framdriftsplan

Tabellen under viser en foreløpig framdriftsplan som viser den tenkte framdriften med justeringsmuligheter markert i en lysere farge. Grunnet usikker arbeidsmengde, økonomi og usikkerhet knyttet til politisk møtekalender for kommende år tas det forbehold om at framdriften i arbeidet vil måtte justeres undervegs.

Fase	Milepæl	2022												2023												2024			
		M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A		
Planprogram "plan for planen"	Forslag til planprogram	■																											
	Høring planprogram		■	■	■	■																							
	Vedtak planprogram						■	■	■																				
Kommunedelplan Fevik	Oppstart planarbeid								■	■	■	■	■																
	Medvirkning									■	■	■	■	■															
	Utarbeidelse planforslag										■	■	■	■	■	■													
	Forslag kommunedelplan														■	■	■	■											
	Høring kommunedelplan																	■	■	■	■	■							
	Revidering																				■	■	■	■					
	Vedtak kommunedelplan																						■	■	■	■			

Organisering

Planarbeidet gjennomføres i hovedsak med egne krefter og midler. For utredning av særskilte fagtemaer vil det bli aktuelt med kjøp av eksterne tjenester. Utforming av plandokumentene vil gjennomføres internt med ekstern bistand etter behov.

Kommuneplanutvalget fungerer som en styringsgruppe for arbeidet, og det legges fast opp til arbeidsmøter/avklaringer/orienteringer i de ordinære kommuneplanutvalgsmøtene i planperioden.

4.3 Medvirkning

For å oppnå god forankring og godt resultat av planarbeidet er medvirkningsprosessen viktig. Det skal derfor legges til rette for medvirkning både med politisk og administrativt nivå, med ulike aktører, foreninger og grupperinger på innbyggernivå og med regionale myndigheter. Viktige grupper i medvirkningsprosessen vil være; barn og unge, barnefamilier, eldre, innvandrere-grupper, næringsliv og frivilligheten. Medvirkningsprosess for kommuneplanens samfunnsdel utarbeides i skrivende stund og denne planen vil kunne dra nytte av dette arbeidet.

Gjennom planprosessen vil det bli lagt fokus på å velge fora og metoder som antas å være mest hensiktsmessig for å nå de ulike aktørene som skal involveres og tema som skal drøftes.

Medvirkningsmetoder (ikke uttømmende)

- **Folkemøter**

Et folkemøte er et åpent møte for alle som ønsker informasjon om aktuelle plansaker. Her kan de som vil også komme med innspill.

- **Gjestebud**

Gjestebud er et uformelt diskusjonsmøte arrangert av innbyggere selv. Hensikten med å invitere til gjestebud, er å fange opp innspill fra innbyggere som vanligvis ikke deltar i planprosesser. Hver gjestebudvert skal invitere en gruppe deltakere hjem til seg for å diskutere ett eller flere definerte temaer som kommunen ønsker tilbakemelding på.

- **Workshop/arbeidsmøter**

På workshops/arbeidsmøter vil det være både gruppeoppgaver og individuelle oppgaver.

- **Sosiale medier**

De sosiale medieplattformene Facebook og Instagram vil bli regelmessig brukt for å informere om arbeidet med kommunedelplanen

- **Undervisning/workshop i barne – og ungdomsskolen**

Det lages et eget medvirkningsopplegg for alle 1.-10. klassinger ved Fevik skole.

- **Brukerundersøkelser**

Brukerundersøkelser kan gjennomføres på flere måter, blant annet gjennom spørreskjema, workshops og intervju.

- **Åpent kontor**

For at folk enkelt skal kunne stille spørsmål og komme med innspill til planen, vil det bli holdt åpent kontor på Fevik. Dette innebærer noen som sitter lett synlig ved et bord, slik at alle som går forbi har muligheten til å stoppe opp for en prat.

- **Kafédialog**

Denne metoden egner seg godt for deltakere som ikke liker å snakke i store forsamlinger. Alle blir delt inn i grupper med hvert sitt bord, og hvert bord har en kafévert som sørger for at alle får komme til ordet.

Råd

Grimstad kommune har flere råd som skal sikre involvering av grupper som ofte er underrepresentert i demokratisk fora:

- Eldreråd
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Ungdomsråd
- Innvandrerråd
- Studentråd

Rådene skal ikke alene representere sine grupper i medvirkningsarbeidet, men heller ha en rådgivende funksjon. Rådene vil eksempelvis kunne hjelpe med valg av aktuelle medvirkningsmetoder og møteplasser.